

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮದ ಬೀಜವ

Ref.: Purandara Chintanaa Lahari by Dr.A.B. Shyamachar, published by Sri
Srinivasa Utsava Balaga ®, Bengaluru – 560019, page No. 23.

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯ ಚಿಂತನೆ:

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮದ ಬೀಜವ ನಿಮ್ಮ
ನಾಲಿಗೆ ತುದಿಯಿಂದಲಿ ಬಿತ್ತಿರಯ್ಯ || ಪ ||

ಹೃದಯ ಹೊಲವ ಮಾಡಿ ಮನವ ನೇಗಿಲ ಮಾಡಿ
ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹಗ್ಗ ಕಣ್ಣೆಯ ಮಾಡಿ
ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸ ಎರಡೆತ್ತು ಮಾಡಿ
ನಿರ್ಮಮವೆಂಬ ಗಂಟೆಲಿ ಹರವಿರಯ್ಯ || 1 ||

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಪದ-ಪದ್ಯಗಳು ಸರಸ-ಸುಂದರ ಅಲಂಕಾರಿಕವಾದವು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತರಗಳ ಬಳಕೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕೃತಿಯು ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ದಾಸರಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವನ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ರೀತಿಗಳಿಂದ, ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲೇ ಮಗ್ನರಾದವರು. ಏನು ಆಡಿದರೂ, ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಏನೆಂದು ಹಾಡಿದರೂ, ಹೇಗೆ ಕುಣಿದಾಡಿದರೂ ಅದು ಭಗವಂತನ ಪರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಾಸರು ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಜೀವಿ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಉಪಮಾನಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು. ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಬಿಡಲಿ ಆಯುಷ್ಯವಂತೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳದು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೆ. ಬದುಕು ಸಾಗುತ್ತಾ ಒಂದು ದಿನ ಇತರರು ಇವನು ಸತ್ತ ಎನ್ನುವರು.

ಬದುಕು ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬದುಕಾಗಿ, ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಭಗವಂತನ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಅವನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಬದುಕು. ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂಬ ಉಪಾಯವನ್ನು ದಾಸರು ಈ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವರು. ದಾಸರು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮವು ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಸಿರಲಿ ಎಂದರು. ಅಂದರೆ ಸದಾ ಅವನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿರಲೆಂದು ಭಾವ. ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ದ್ವಾದಶ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಸಂತತಂ ಚಿಂತಯೇದನಂತಂ ಅಂತಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ' ಎಂದದ್ದನ್ನು ನೆನೆಪಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಾರಾಯಣನ ಸ್ಮರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ,

ನಾರಾಯಣೋ ನಾಮ ನರೋನರಾಣಾಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚೋರಃ ಕಥಿತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ |

ಅನೇಕ ಜನ್ಮಾರ್ಜಿತ ಪಾಪಸಂಚಯಂ ಹರತ್ಯಶೇಷಂ ಸ್ಮೃತಮಾತ್ರ ಏವ ||

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯು ಜನುಮಗಳ ಪಾಪರಾಶಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಅನಂತ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನು, ಸರ್ವ ದೋಷಗಳಿಂದ ದೂರನಾದವನೆ ನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೂಲರೂಪವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಕಾರಣನಾಗಿರುವ ಇವನೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೀಜ ಪ್ರಾಯನಾದವನು. ಇದನ್ನೇ ದಾಸರು ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಔಚಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರು ಮನಗಂಡು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದ್ಭುತ. ನಾರಾಯಣನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಬೇಸಾಯದ ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಬೀಜ. ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲಪುರುಷ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವನ ನಾಮವೇ ಬೀಜ ಎನಿಸಿದೆ. ಈ ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ, ಬಣ್ಣಿಸುವ ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯು ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ಅಧಿಕರಣ ಅಥವಾ ಸಾಧನವು ಆಗಿದೆ. ವರ್ಣಾತ್ಮಕ ಧ್ವನ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಕಲ ಶಬ್ದರಾಶಿಯು ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಸ್ತೋತ್ರಗೈಯುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಲಿಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು. ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ ಮಾಧ್ಯಮ ನಾಲಿಗೆಯಾಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪುರಂದರರು ಒಂದು ಕಡೆ 'ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡು ನಾಲಿಗೆ' ಎಂದು ಆದೇಶವಿತ್ತರೆ, ಕನಕರು

ಆರೂ ಸಂಗಡ ಬಾಹೋರಿಲ್ಲ ಸಿರಿ-

ನಾರಾಯಣನ ಸ್ಮರಣೆ ನೆರೆಬಾಹೋದಲ್ಲದೆ || ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ನಮ್ಮ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ

ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಕೇಶವ ನಾರಾಯಣ

ಮಾಧವ ಎನಬಾರದೆ ಹೇ ಜಿಹ್ವೆ || ಎಂದು

ಪುರಂದರರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾತು ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಹೀಗಿದೆ,

‘ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮಾಮೃತವನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯಿಲೇ ನಿಲ್ಲಸಯ್ಯೆ’ ಎಂದು ಅವನನ್ನೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರೆಂದರು.

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಸ್ಥಳ ಅಂದರೆ ಹೊಲವು ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗ ಹೃದಯವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸಾಧನವು ಅಂದರೆ ನೇಗಿಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಂದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ, ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೇಗಿಲಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಎತ್ತುಗಳು. ಇದರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬೀಜವನ್ನು ಉಳ್ಳಲಾಗದು. ಅದುವೇ ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚ್ವಾಸಗಳು. ಈ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು, ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ - ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಗ್ಗವಿರಬೇಕು. ಈ ಹಗ್ಗವನ್ನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಜ್ಞಾನವೆಂದರು. ಇದು ಯಥಾರ್ಥಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯನ್ನು ಪ್ರಬೋಧಿಸುವಂತಹದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹಗ್ಗವು ಬಿಗಿಯಾದಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೋಷರಹಿತವಾದ ನಿರ್ಮಲಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಒಂದು ಗೂಟಬೇಕು. ಆ ಗೂಟವೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನಿರ್ಮಮ (ನನ್ನದೆಂಬ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ/ಮಮಕಾರವಿಲ್ಲದ) ಎಂಬ ಗುಣವು. ಇದು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ ರೂಪದ್ದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳ ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗಿಸುವ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದಾಸರು ಉತ್ತಮ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಾಗಿಸಿರುವರು. || 1 ||

ಮದಮತ್ಸರಗಳೆಂಬ ಮರಗಳನೆ ತರಿದು
ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳೆಂಬ ಕಳೆಯ ಕಿತ್ತಿ
ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯವೆಂಬ ಮಂಚಿಕೆಯನೆ ಹಾಕಿ
ಚಂಚಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ಹೊಡೆಯಿರಯ್ಯ

|| 2 ||

ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರೆದು ನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಬೀಜವು ಬೆಳೆದು ಮರವಾಗಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೆಲ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸಹಜ. ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ಗಿಡಮರಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಮದಮತ್ಸರಾದಿಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರುಸಮೇತ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಳೆಯೂ ಹೀಗೆಯೆ. ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿರುವ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಮೋಹಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು. ಇವುಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವುದು. ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದು. ಹೀಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಶುದ್ಧವಾದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಇಂತಹ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಮಂಚಿಕೆ (ಅಟ್ಟಿ) ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದರು. ಕಾರಣ ಈ ಕಳೆಗಳಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯ ಪೈರುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಟಕವೆಂದರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಬೆಳೆಹಾಳಾಗದಿರಲು ಚಂಚಲವಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಾರದಂತಾಗಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲವಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಚಂಚಲಂ ಹಿ ಮನಃ ಕೃಷ್ಣ' ಎಂದು ಅರ್ಜುನ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ 'ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರಮಾಥಾನಿ ಹರಂತಿ ಪ್ರಸಭಂ ಮನಃ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ. ದಾಸರೂ 'ಮನವ ನಿಲಿಸಲಳವಲ್ಲ' ಎಂದೇ ಹೇಳಿರುವರು. ಅಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. || 2 ||

ಉದಯಾಸ್ತಮಾನವೆಂಬ ಎರಡು ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ
ಆಯುಷ್ಯವೆಂಬ ರಾಶಿ ಅಳೆಯುತಿರೆ
ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ನೆನೆದರೆ
ಪಾಪರಾಶಿಯ ಪರಿಹರಿಸುವನಯ್ಯ

|| 3 ||

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಹೊರಟ ಸಾಧಕನ ಆಯಸ್ಸು ಸವಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಯದು, ಕೇಳದು, ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವು ಸಾವಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳೇ ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವ ಅಂಗಗಳು. ಇದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯೂ ಹೌದು. ಅದಕ್ಕೆ ದಾಸರು 'ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಇರು ಕಂಡ್ಯ ಮನವೆ' ಎಂದದ್ದು. ಪುರಂದರರು 'ನಾಳೆ ಮಾಡುವ ಧರ್ಮ ಇಂದೆ ಗೈಯ್ಯಲಿಬೇಕು' ಎಂದದ್ದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಭಾಗವತಕಾರರೂ 'ಕ್ಷಣಭಂಗುರಾಯುಃ' ಎಂದೇ ಸಾರಿದರು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಫಲವೂ ಖರ್ಚಾಗದಿರದು. ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಕೊಳಗಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ ವಿರತರಿಸುವಂತೆ ಆಯುಷ್ಯವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪರಾಶಿಯು ಕ್ಷೀಣಿಸದು. ಈ ಪಾಪಗಳು ಜನುಮ ಜನುಮಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ನೆಂಟರು. ಮನುಷ್ಯರ ಬದುಕು ಹೇಗೋ ಸಾಗುತ್ತಾ ಒಂದಿನ ಅಸುನೀಗಿ ನಾಮಾವಶೇಷವಾಗುವ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವರು ದಾಸರು. ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕ, ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕಂದೇ ದಾಸರು 'ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನೆನೆದರೆ ಪಾಪರಾಶಿಯು ಪರಿಹರಿಸುವನಯ್ಯ' ಎಂದು ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. || 3 ||

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರು ಉತ್ತಮವಾದ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭದಿ ನಾರಾಯಣ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯು ಸದಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಲು ಹೇಳಿ ಹೇಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಸ್ಮರಣೆಯೆಂಬ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಆ ಬೀಜದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಫಲಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಆದೇಶವಿತ್ತರು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು